

in dit dit hni ro, in ta dingin thawin um pei a tih.”-* ti hih an dik anih. Tuhin kanpa khawm a hungdam fel mêk ta a, a thu tlûkna amihung hril chuh. *“Hienga kahung damsuk nawk hih, Pathien hmangaina lei lieu lieu anih. Chuleiin, ei damsung po chuh Pathien rong cho ei bawl tading anih.”* ti hih, vawi thum lâi ami hril ân tah. Haleluia! LALPA chuh inpâkin um kumkhua raw seh.

“Lung ngâina hungin fehman sien, Nun inhawi in rin um sien-khawm, Hi kahrietin ka lung a muong, Lalpa i mi ngaituo.”

“Lalpa, i mi ngaituo, Lalpa i mi ngaituo, I hung hnai chun iem tîng ka ta? Lalpa i mi ngaituo.”

Ân dik takzet anih. Hi khawvel a ei um sînghin, lungngaina hung atih, fehman nawk atih, nun inhawi châng, rinum châng um sienkhaw. Lalpân ami ngaituo lawp lawp hâi ei nih. Chuleiin, ama hih bêl mawl mawl zing el ei tiu. Ama ah ei um zing chun ama khawm ei ni ah umzing an tiem anih. Ei ta dingin thil tha hrim hrim an ro nawh.

ṬAWNGṬÂI NA THILTHAWTHEI zie hih hrie zingin, ei LALPA ISU KRISTA hih bie mawl mawl zing el ei tiu.

Lalpan malsawm raw se che.

HREPUITU

EDITORIAL

HNUOI HI KA IN AN NAWH KAN ZINNA CHAU A NIH

Mrs Lalramsang Amo, Imphal

KALVARI ELECTION

TU LE'M CHRISTMAS HMANG DINGIN I LO INSINGSA A?

John L Pulamte

KHAWTIENGA ṬHANG AM I NIA?

Rev. Songrolen Songate

NITIN A PATHIEN THU EI MAMAW NASAN

Pastor Ramhmunsanga Sanate

ṬAWNGṬÂI NA THILTHAWTHEI

Pi Lalremsiem

Hrepuitu

Hmar Christian Fellowship
Delhi

Chanchinbu Thlakip Suok

(Regd No:S/ND/599/2015)

Vol. 15 No. 9
Oct - Nov 2020

Editor:

L. Robert Varte

Jt. Editor:

Upa Lalsiemlien Pulamte

Editorial member:

Pu Immanuel Khawbung

Printing:

Pu Nehemiah D. Ruolngul

Contributing editors:

Pastor Lalditsak Inbuon

Pastor Lalsiesang Joute

Address:

Editor, Hrepuitu,

No. 1221

RK Puram, Sctr 12

N Delhi-22

Tel: +85888-06754

email: hrepuitu@yahoo.
com

***Hrepuitu a article insuo
hai, ngaidân suklanga
um(hai) hi HCF Delhi
ngaidan a(n)ni chuong
kher nawh. Ziektu tin
mawphurna a ni lem.
Pathien thu le artikul
insuo nuom hai chun
iengtiklai khawma editor
hai email ah thuziek hai
chu pek thei zing a ni -
Editor***

Editorial:

Tukum chu ei ring nêkin Hripui inleng leiin, mihriem takah chu ditum lo tak tak chanchin hriet ding a tam khop el a. News a hai khom nisien, mi tamtakin hi khawvel maksan in an lo fe hmasa pei a. Ei veng hai, ruolṭha le sung le kuo hai khom hi khawvel rinumna tuor taluo ding, chungtieng mi lo inlawi san chanchin hriet ding a um pei el a.

Nisienlakhawm, beiseina le inghatna hrim neilo ei ni nawh a, Pathien remruotna hn-uoia um ei ni leiin, Isu Krista hnung zuitu hai chu hieng chanchin ei hriet hai hin hin khawvel hi ei khuol inzin na ram el a nih ti hi a sukchieng emem a nih. Khuol inzin reng reng hin ei intieng ei kir nawk ding ei hriet zing leiin, lungzing hrie inla khawm, chu tieng chuei beisei rawp a nih.

Chuleiin, ei hmatienng hi khawvel a hin iem ei tuok ding hre naw inla khawm, Pathienah ringna chel nghet tlat a, ei inzinna ram hi ei la maksan ngei ding hre zingin, hi khawvel thil hai, ropuina tehlem, hming ṭhatna tehlem, sum le pai invet chilna, taksa inhoitina le ei ringna mi suk chau thei thil hai popo chu hmangai lova, chungtieng en tlat lem thei dingin, nitin Lalpa ditdan a hringnun ei kalchawi seng theina dingin Lalpa'n mi malsawm seng raw seh.

rawh” ka ti lungril zing a, chun, Ei Pa Pathien chuh ka hei biek zinga, “Pa, Doctor ṭha mi kawh hmu rawh, Isu Krista hmingin”- ka ti ve zing anih. Chulai tak chun Doctor pakhat hming kha pêkin ka um a, (atawi zawngin) a phone number leh, ka hei call ṭhuoi el anih. A lo pickup nghal a, kan va pan vang vang ta a, RIMS tuol ah a lo um laitak kan va tawng fûk anih. Kan hang hril chun ami lunginsiet ta khopel a, a milo ko lût nghâl a, chuong chun, a check zo chun, “chulâi hmun a chun, vân admit ro, zingah operation thawng ei tih,” a ti ta a. Kava lawm de aw!!! Lalpa Pathien in a hun a ti tak ah, Ama naute hai, anu sûlsûnga amăn a sie chuh ami lâkdawk pêk ta anih kha!!! Ka naunu kha Covid lo positive naw sienla chuh, naute hâi kha, thla tlinglo in, kgs.3 khawm tlinglo in kgs.2 an ni lai a, doctor pa tak chun, ât dawh ding ati an tah, kei in ka lungril ala hmin zân naw tlat leiin, ka naupa kuom ah, (“Tawi, hungkîr el ro, Pathien kazuk rawn vak a, ani thei naw deu anih”) ka ti ta a, chuongchun, an hung kîr a, ni 15 kan la nghâk kâr anih. Ni 15 zo chun naute hai chuh kar 37 le kar 38 anlo tling hman a, kgs 3.5 ni hman in. An hrisel ṭha bawh. Pathien in ei ṭhatna ding lem in iengkim alo ngaituo anih. Chu chu hre ding chun, Ama le in zawm tlat, kâu kha zawm tlat angâi anih. Chu chu ani chun, ei hei biek vat vat thei anih. Haleluia!!!

Kan zawt ngun tah inlo ti el thei, ana chuh, ei Pathien hih a ropui êm el a, bêtlak Pathien ani tak meu meu anih. Bêl mawl mawl el ding anih. Setan tlâwm pei sienla, muolpho pei rawseh. Isu Krista hmingin. Hne na chuh LALPA TA ANIH.

“Nangni keimaa in um zinga ka thu nangnia a um zing chun,

thei ang anga Ama rawngbawlin ka khawsa kanti ve a, lungril rûk chuh a hlim hlak.

Pathien tadinga tângkâi thei na na a lo tângkai ve kha ka thil-tum anih. Chu chu ka fepui mêk lai in, hmelma pa setan chuh kalo suk lungsen hle chu niding anih, amin hawk khum nasa ie!!! Kei hlak zâm tum chuong t̃hak lo.

A hmasa takin, lockdown an relax char khan kanpa chuh inzinlo theilo, an zinsuok na ah, Bangalore ah Covid Positive in a um a, a serious hle a, inthuok t̃ha thei talo, biek mumal thei talo, Hospital ah Oxygen leh.... athi vâng anih. Chulâi zing chun ka nau neisun, a hei positive nawk, khum hran in a hei um nawk, chuonglai zingin ka monu khawm kati phal lo, kanâunu kati hlak, naupâi inhlâtak el tah, ka en dawr dawr hlak, a hei positive nawk, khum hran in a hei um ve nawk. Kan family a chuh ka tunu (naute, kum khat le chanve) le kei cho kan him tah. Naute chuh ka hei riek pui. Ka naunu chuh a phîng ahung na t̃an, thil a hung suok t̃an, a bul a inthawk a, a doctor ah kan tlanpui, positive ani lei in, anlo hnawl, Hospital dang Doctor dang kan zawng, anmi t̃i pei, an mi hnawl pei, ka nâunu ka en a, a rit ta si, a lawn hleithei ta nawh. Darkar hni le a chanve kan ng̃hâk khom in Doctor in ami ng̃hatsan. Ava na tho de aw!

Sienkhawm, ka beidawng nuom t̃hak nawh. Ka nauhai kuom ah, ***“Pathien in ei t̃hatna dingin iengkim ami thaw p̃êk hlak anih. Hienga hnawla ei um hih ei tadinga t̃ha lem n̄ng atih.”*** kati tlat a. Ka lungril in, *“Setan, mi hne chuong naw ti nih, ka Pathien in ami ngaituo anih, i muolpho pei ding anih. Mi cho dâl*

HNUOI HI KA IN AN NAWH KAN ZINNA CHAU A NIH

Mrs Lalramsang Amo, Imphal

Hnuoi hi ka in an nawh, kan zinna chau a nih.
Ka in ropui a um chungtieng ram mawia khin
Angelha’n an mi nghak, v̄n kawtkhar mawia khin,
Hnuoi hi ka in an nawh, kan zinna chau a nih

(Ka lungrila sipliem sei deu ka hung zieka mi lo tiemsuok p̃êk dingin ka ngen cheu).

Dt 22-10-20 ni a hung inher suok meu chu ka pienga inthawka ka vawikhat chuongna ni dingin Ambulance chu kan tuola a mi phur dingin a hung inng̃hat el ta chu hospital pan a kan nupaa kan chuongna ding alo ni el ta a. Lawm le thafan leia chuongna a ni naw leiin a hm̃el khawm ka hmu nuom naw khawp el. Amiruokchu, iengkim in ta a nih mi t̃i tu remruotna chu kan zawm a lo t̃ul ta si a.

Mihriem remruotna a chun a ngaituo ph̃âklo a nih. Covid Hripui chun a mi man tâk lei chun hospitala in admit ding in kan nupa chun kan in siem ta a. In a in enkawl dam el kan lo tum kha chu a lo f̃ûk naw de aw. Hospitala khan hmun fienriel a tawpkh̃awk tlung theina ngirhmuna um kan ni zie min hmuchieng tirin Lalpan a thilthawthei na le a kutpha ropui sunga um kan ni zie min hmu fie tirna dinga ama remruot a lo ni lem zie ka hung hrietsuok ta pei a.

Lalpa zârin a rinum le anhawî khawm ka sir ph̃êrphuor chu a tam tah. Kan zinna khawvel ram a hin kan zinkuol ve nasa ta tho a nih, hnuoi hi ka in an nawh kan zinna chau a nih, t̃i hi ka chieng hle a nih. Sap thuvarin lung in hlum inhlum in changp̃ât a kawp nawh t̃i po hi chu kan pal ve chieng hle a nih. Kan nupa hin kan innei a inthawkin kan ch̃êngna In insawn kuol hi tuchena hin vawî sawm pakhat a ni ta a, hi khawvela kan ch̃âm s̃ung kan chawlhmun ding kan bâwlna ding hin Pathien kuoma lungril le titak zetin kan lo hni hlaka, Lalpa kuoma In ei hni ding t̃iin vawî tamtak kan t̃awngt̃aina Lalpain a mi dawn dân khawm a

mak in a ropui a nih, harsatna tamtak kara a mamaw ve ve intuokna hmuna Lalpan rem a mi ruot pêk ve a nih. Malsawmna dawng ding hin eini tieng panga khawm dawngtlâk in ei pu ve rei a lo tûl ve anih. In chu theipatawpin kum nga kan bâwla kan hlulo hma in hospitala kan umlai khan, In ei bâwla hlulo hman loin thi san nawk ei ta, khawvel a hin chu iengkhawm thlakhla ding a lo um naw de aw... kan ti vawng vawng el ta a. Chutaka inthawk chun hi hla thu hai hi ka lungmila an hung in lang ta a.

Khawvêla hin mikhuol ka nih.
Aw ka ngai hlak ngei ie ka sênghai chu,
Ka châm sêngin, buoina tinrênga'n
Tui lien ang nitin an mi lên.....

Kân zinna ram thlalêra hin,
Ka Lal ram lûtpui tlâk hrim ka nei nawh;
Hringna thucha nei naw inla chu,
Kut ruokin ka ram pan ka tih.

Khawvela hin mikhuol chu ka va ni chieng de aw. Khawvêl thil ka Lal ram lûtpui thlak ding le lûtpui thei hrim ding um lo hi ka van keihnawk ngei de aw. Covid natna hin a mi hung in hmu fie tîr zuol chu khawvêl boral ruola boral dinghai, khawvêl iengmalo a ni zie le Lalpa chau hi iengkima ka iengkim ama a chau inngat ding ka ni zie a min hriet fie tîr zuol a nih. Hringna thu ruok nei lo kut ruoka Lalpa kuoma fe ding chu a va hrilhai thlak awm de aw. Lalpa thu hril rawh i siehlaw hin a ngai zing ti a Lalpa kuoma indaw hi ka thaw ding pawimaw chu a lo ni tah.

Inzinkuol râwn kan ni leiin suok ding met le driver haiin ei chuongna ding an lo buotsai fel diem hlak kha a na. Covid Hripui in kan hei na chie chu kan driverhai, kan rawihai khawm mi hnai naw ro kan ti ta lem a, a ram silfên an dang tah. A mi thuoi dinga hunghai inthumna an hmêl khawm hmu theiloo intuom up hai chun an mi hung thuoi ta

TAWNGTÂI NA THILTHAWTHEI

Pi Lalremsiem

“Mi keimaah a um zing naw chun kâu anga peihâwnin a um a, a vuoi hlak; chun, an inkhâwm a, meiah an pei a, a kâng hlak,

Nangni keimaa in um zing a, ka thu nangnia a um zing chun, in dit dit hni ro, in ta dingin thawin um pei a tih.” (Johan 15: 6,7)

Khi a chung a Pathien thu, ei Lalpa Isu Krista tawngbau khi ka hang tiem nawn nawk a, a thar takin a hung hring rieu chu tie! Ava thlamuong thlak de aw! Ei lungril le ngâituo na ahin ei Lalpa Isu Krista hih ei lungril ah a lientaka ei sie zing hih a pawimaw takzet. Hi damsûng khawsak ngâituo na a hâi hin, mi chîmbuoi in, chulaitak chuh, remchânga la in, ei hmêlma pa setan hin a fâkthei ding zawnin ami vêl ruoi zing anih, ti hrie zingin, harsat na chi hran hran in mi nawt vêl sienkhawm, ‘takchapa’ ti in, ei in fûnru ve zing a tûl anih. Chu naw chun, setan a châng ah in awkfu pal ei ta, kâu anga pei hawn a umin, rawhmang in um pal hlau rawi ei tih.

Tukuma ei khawvel pal hlawl el hi chuh a turû tho chu nih. Coronavirus buoi in khawvel a buoi luoi luoi el chu ani hih. Chulâi kêr a chun, mani in seng ah ei in khumin, kumpui chuh ei suo têt ta ani hih.

Keini sêngkuo khawm, nasa takin Pathien Thlarau Thienghlim le inpawlin, sungkuo umkhawm in hun hlimum kan hmanga,

em si naw chun iengtin am zawm thei ei ta? *'Aw Lalpa I thuruot lampui hai chu min entir la, chuongchun a tawp chen ka hraw ding an nawm. Hrietthiemna me pe la, chuongchun I dân chu ka vong tha ding an nawm, a nih, ka lungril popo hin zawm ka tih. I thupêk lampuia chun min fe tir rawh, chutaka chun ka lawm si a',* Sam 119: 33 – 35.

6. Lawmna nun neina dingin. Pathien Thu t̄hanglo in beidawng lo le lunginzing lo a um zing an thei nawh. *'Lalpa thununa thu chu an dik a, lungril a suklawm hlak',* Sam 19: 8.

7. Ringnaa inthanglienna dingin. Pathien Thu hrietnaw chun ringnaa inthanglien dân lampui a um nawh. *'Chuongchun ringna chu hrietna leiin a hung um hlak, chun hrietna chu Pathien Thu leiin a hung um',* Rom 10:17.

8. Zanlen nun neina dingin. Ei zalênna Pathien Thu anthawka ei hmusuok a ni naw chun, ei zalên thei ngainawh. *'Ka thua in umzing chun, ka thuoihruihai ni tak tak in tih. Chun thutak hrieng in ta, thutak chun suk zalen a ti cheu',* Johan 8: 31 – 32.

9. Thla muongna neina dingin. Pathien chun thlamuongna hi khawvelin a mi pek theinaw a mi pek thei, chuchu Pathien Thu a ei zawngsuok a tul hlak a nin. *'I dân ngainatuhai chun thla muongna nasatak an nei a, tlukna hrimhrim an nei nawh',* Sam 119: 165.

10. Suol le tha ei hriet theina dingin. Ei tulai khawvel, suol le t̄ha inlang fiezo ta nawna ngirhmun a hin, Pathien Thu chau in Suol le T̄ha a mi hrilfie pek thei a nih. *'I chung a thil ka suksuol nawna dingin, I thu chu ka lungrila kân khawlkhawm a',* Sam 119: 11.

a, kan nupa in Ambulance kan hei chuonga compound kan hei suok chie chu kan rawihai mi thlir liem chu kan inthe sawngna ding angin ka ngaituo tawp leiin hi Ambulance hin thlanmuol chen chu a mi phur pei ta ding a ni ta awma ti chu ngaituona hmasatak nupa khawm inbie ta lo to t̄awka lungrila riktak hisap nei ve ve hrilsuok thei ta lo lungrila pai tawp el, tawng ta lo kha a ni a rik bêk bêk el ta chu. Damnaw phurna, mithi phurnaa nupa tuok zuk chuong el ta chu. Hi ni bâka khawvel inthim kha ka la tawng ngailo le pal ngailo ram fang chu a nih, nui an za naw reng reng. Chun, ka thuomhnaw siemhai khawm chu ni danga inzin ding thuomhnaw tha ei neisun hai ei siem ang kha chu ani ta nawh, dehawn nghal chi vawng a thanawhai vawng, In tienga chawikîr dinga hisap ta lo vawng a nih.

Ka sinpui tak chu ka thawtheinawtak sanitizer a rim khawm ka hnuk an thiep el le mask bun hi inthuokna a pik lem ti tu khan inthla loin ka bun a t̄ul ta baw. Dr hai le nurse hai khawm an hmel the thei ta lo, an zakuo hâk in ang vawng, an nîn an mi ti keini khawmin midang dang an hung themna hritharin mi kaithar a ti ti leiin an fe char le an mi themna le an hung sirna po ka kâp nâwk nghal pei baw a hripui ni le a thatna kan rui zing ani, chu ni sawm pahni khawm chu a va sâwt char char de aw covid ward a ding chun. Hripui chu a thawhlanaw hai ta ding chun ngainêp thei ni sienkhawm a thawhla hai ta ding chun a nêp naw hle baw a nih. Lalpa Isu tuornahai ei ngaituo zing chun ei tuor ve baw chu inzâwt thlak ni naw sienkhawm tuor hadamna a lo um pei chu tie. Lalpa min training tirna angin ka hmu leiin thil tamtak ka hmu thar a nih. Ka Lal ram lûtpui tlâk hrim ding khawvela ka hmu ta naw leiin khawvel hi a chul vawng a thlakhla ding hrim ka hmu ta naw a nih.

Lalpa chu Josef kuoma a umpei ang khan Lalpa chu kan kuoma a um peia, kan rinum tuor kha hmangaiin a mi en zinga, kan umna covid warda chun rinum tuor dân chi dang dang a min chûk tir, lâwmna ding ka hau zie a mi hril fie, ri kan hriet sun chu kan room khêl el a room lien taka damnaw inrik hai i hmang ventilator ri so chêl chûl, tap ri le mithiruong tawldaw ri dân a nih, hringna hlutzie a min hmu fie tir, khawvêl hi thlakhla ding a um dêr naw zie dân, khawvêl ropuina le

mawinahai po po iengmalo an ni zie dâm, khawvêla hin ngainat ding le ngaihlu ding a um naw zie, khawvêl ngaia hming thatna le mawina hin umzie a nei naw zie dâm, Lalpa a chau naw chu inhnemna ding rêng rêng a um naw zie dâm a min hrietchieng zuol tira, khawvela kan ngathna umsun ka pasal Dr. Chaltonlien Amo ngirhmun ka hei en hlak chun beiseina tâwp ang deu thaw in ka hei hmu el ta a, ka chelfung ding âwm dang reng reng chu a min ngainêp tir vawng el a nih. Ka pasal hmêl ngui em em el chun kei lo fe hmasa lang khawm nang chun ei nauhai hung enkawl i ta mi ti ni awm tak hin ka hei hmu a. Covid natna chu kan ta dinga Lalpa tirko ropuitak a lo ni zie le a min tuoithar le siemtharna dinga hmangruo ropuitak a lo ni zie, a tak ngeia tawnhri-etna a na naw thawhla rak lo nun keia um le, ka pasal chung a tawp-khâwk tlung thei khawp natna ti um tak a ni zie le, thi theina hmuna inthawka Lalpa thilthaw theina leia ami sansuok zie le, tawngtâina a inthuruol taka Lalpa kuoma mi hnipuitu hai po po mi lo tawngtâi pêkna hai dawntu a ni zie a min hriettir thar tak zet a nih. Inzâwt sêng ding ziezang an naw ie .

Hun iemani chen zet kan in enkawl a that tieng kan hung pan dep dep ta pei hnung chun ka pasal chun a ruolin negative ei ta a ruolin ei suok ding a ni a mi ti a, kan duthusam ang tak chun ni sawmpahni ni chun kan hung negative in ruol nâwk ta pei a. Negative kan hung ni ta lei khan Medicine ward a in enkawl sunzawm dingin oxygen bûr le kan inthawk pheii ta a. Ni sawmpahni sêng nisa var le khaw êng reng reng hmu ta loa kan um hnunga kan umna cabin room thara chun, zing nisa suok mawi takin a mi hung khawa, van boruok inthieng tak le thinghna le pârhai kan hei hmu thei ta chun nasatakin Pathien ropuizie a min hmu tir zuola, a mi suklâwm ta peia, ka pasal chun Sam No. 116 na hung phawk la a bul a inthawkin a tâwp chen hung tiem rawh a mi tia. THINA A INTHAWKA SANSUOKNA LEIA LÂWMTHU HRILNA thu a nih. Ama chun nguntakin a ngaithlaka tha le indik a ti bêt bêt a a nih. Medicine warda ni riet kan um nâwka, chu zo chun Intieng in enkawl sunzawm pei dingin Hospital kan suoksan ta a. Ka lâwm bêt bêt el chu kan nauhaiin kan inthar kan la hlao lo chu, lo sukfaaiin oxygen hai

NITIN A PATHIEN THU EI MAMAW NASAN

Pastor Ramhmunsanga Sanate

Nitin Pathien Thu tiema hun hmang harsa ei ti a ni chun, ei tadinga a poimaw nasan hai ei hmufûk naw lei a ni hlak. Nitina Pathien Thu ei mamaw nasan tlangpui hai chu.

1. **Hmatieng lampui hriet theina dingin.** Ei hmatieng a thil hung tling ding ei hriet theinaw a, ei tawpna ding ei hriet thei bawk nawh. Amiruokchu, Pathien Thu chu lampui tha le indik a mi khikhmu hlak a nih. *‘Ka ke penna dinghai I Thuin khikhmu la, soulna hrimhrim ka chungah thu inneittir naw rawh’* Sam 119: 133.

2. **Varna neina dingin.** Pathien Thu hrietna hi eini a varna hung inthanna a ni a, a hung inthanglien pei hlak a nih. *‘Lalpa dan chu a tha famkim a, hringna a siem tha hlak. Lalpa thupek chu ring a um a, mi mawl a sukvar hlak’* Sam 19:7.

3. **Hlawtlingna dingin.** Pathien Thu in a min chûktir ang taka, hringnun ei hmang hin, ei hlawkpui hlak. *‘Hi dan bu hin I bau chu suoksan hlek naw sien la, chu thu ziek popo chu I zawm tlat theina dingin sun le zan in I ngaituo ding a nih. Chuongchun I lampui chu suktluong pei I ta; I hung hlawtling pei ding a nih’*, Joshua 1:8.

4. **Nun sukthiengna dingin.** Hringnun inhawi taka ei hmang theina ding chun thienghlim le fai tak nun nei a pawimaw hlak. Ei nun mi sukthieng pek theitu chu Pathien Thu chau a nih. *‘Tleirawlin iengtin am a um dân sukthieng thei a ta? I thu ang peia a um dan chu vêng thain’*, Sam 119: 9.

5. **Pathien thuzawmna dingin.** Pathien thupêk hai ei hriet thi-

thupui a nih. Pathien tienga ̣hang ka nih ti hai hmaah ruokchun, a bawkkhup nawk hlak si. Mi huosen nisi, tlâwm ngam si. Pasaḷha nisi, bawkkhup nawk hlak. Tuorsel taka hmelma hai doa thisen in-suo inhâwmthaw em em leia, Nisa le Thlapa chungathuhril ngat. Nithum sung, a Pathien hmaah ̣ap puma bawkkhup nawk hlak.

> E khai, Pathien tienga ̣hang hai zierâng hi a va danglam bîk de. Rongbawḷna hi an va hlutsak lawm lawm ngei de e. Mani tieng rimsikna le tuorna an va ngam ngei de e. A châng leh Lalpa ta dingin kam anpeta, a châng leh an ̣apnawk dur dur a. A châng leh thisen insuona kawlnam anphâwia, a châng leh an bawkkhup nawk hlak a ni hi. Mani chaṇhatna dinga, du-âm nuomlo, mani chansietna ding hmuna, a pawl nawh Lalpa leh kan nih ti thei nawk hlak. An va hlu de aw.

> Nang teh khawtienga ̣hang am i ni a, ieng department am i nia? Khawtieng Goal am thun i tum a. A football hi neisawng i tum el ta manih. I ta bîk hlak a ni bawk si naw a, vântieng Whistle rî khom ngaive deu raw ie. A reng reng thu ah Goal thun thei bawklo che, mi dang thun ding i natpui bawk si. Center lai i khal kuol i khal kuola goal tlân tlungpui thei silo in, mipui khawm i suksâwl an-nawm ie. Tûktin zing ̣ongtai, sùn ̣ongtai, zâltawm ̣ongtai, fienriel ̣ongtaina ah i goal thuna dingin Pathien kuoma i ta dingin, an khêk an khêka. A sehriet ka bak ta laklaw ti lei ringotin, Field ah i ngir i ngir a. Ball hnawt pei tak tak bawk lo che. Ti hi, vântieng hai mi hmudan ni pal a tih ti chu, inlâu um tak a nih.

> Iengpo khawm nisienla, Pathien tienga ̣hahnem ei ngai chun, tu in am ei pawl tâwk an ta! ti a ni kha. Lalpa tieng hin ̣hang phawt phawt inla. Ei lungril puthmang khom Lalpa tieng ni pei sienla, hnuoiram ah hin chu ei chanvo ding mi rîthuol pek em em a tih ti hi, ei châwl hadamna ding ni sien nuom a um.

iengkim lo fit fel vawngin kan chawl hadamna dingin iengkim an lo siemrêl vawnga kan in hluo hman ta lo ding anga kan in ngai kha Lalpa Pathien chun ami la hei hluopui hi a ropui ka ti a nih, hril sêng ruol an naw a hmangaina. Lal Davidin Aw Lalpa Pathien, tu am ka na, ka insûng khawm ieng am a ni hrim a, hieng chen lâwm lâwm i mi ̣thuoi hi, tia a lo in zâwt suok hi ama tuok ang tuok phâk naw lang khawm lungngaina tâwpkhâwk ka tuok ve na a inthawk chun hi thu hi ka hung inzawt ve thei a nih. Mak ka ti bêk bêk chu a damnaw ni ve tho si ka pasal enkawl theitu dinga Lalpa remruotna, ka na ve si a chu a mi sukhrat hi a nih. Harsatna le beidawngna hmuna Lalpa Pathien chun a ropui zie a min hmuchieng tir zuol a nih. Lalpa i hming inza um sien i ram ropui takin hung tlung raw se. Amen.

Sam 66:19-20.

Nisienlakhawm, Pathien chun a mi lo ngai a,
Ka ̣awng̣taina ri chu a lo bengkhawn a nih, Ka ̣awng̣taina min hlawsam tir lova,
A ngilneina la kieng ngailo, Pathien chu inpâkin um raw se.

Lalpa Pathien chun hripui natna a inthawk chun a mi sansuok ta leiin a hming ropui kan pâk in ka lawm zie ka puong sêng nawh.

Hnuoi hi ka in an nawh kan zinna chau a nih ti hre thar ding le in ropui chungtieng rammawia in lawi dingin Lalpa rawngbawlin a kûl a tai in in hman theinaw in la khawm, hringna thucha, chatuon hringna bêk nei thei seng dingin eiin ditsak bêk bêk a nih.

Tiemtuhai in rengin Lalpan malsawm raw se cheu.

Hi hripui nunrawng tak laka inthawka ei himtheina dingin

1. In ei suoka inthaw face mask bun ngai pawimaw ding

2. Sabawna kut sawpfai zing zing ding

3. Pungkhâwmna hmuna midanghai le ft ruk bête kar hla a um ding

Hienghai hi ei ngaipaw le ei zâwm tlat a tha

Lo invênglâwkna damdawi ala um si naw a.

Dt 19-11-2020

KALVARI ELECTION

John L Pulamte

Tûlai chu US Presidential election boruokin a khawvêl pumin a mi tuom mup mup a. Manî mimal hlawkna ding um le ieng khawm ni met met lo; ðhenkhat chu an lungriah thu dang hla dang khawm um hleithei lovin mîhai phîng bêlna ding mei mei chu an lo invêt chilpui a. Invêt chilpui ding tak ruok hi chu ei engto lêm si nawh.

Tulaia khawvêlin a ngaiven tak a nî leiin, chu tieng ngha chun ei na ei sit senga, ei mit khawm a fu a nih. Chu chu remchânga hmangin a thupuiah ka hung hmang ta a nih. A tam lem chun Kristien-hai hmakhuo ngaitu a nînaah Donald Trump bawk hi inlalna chang nâwk dingin ei ditsak seng a. Tawngtâipui chau naw chu ieng khawm thawpêk thei ei nei nawh. Ei mi ðan-pa hi a tling le tling naw dinga hin lo buoi bêt bêt naw inla, einia hin Pathien le setan tu'm an inlal lem a? tia hin buoi lem ei tîu.

Ei ram ei hnam, khawtlâng le kohranah, ei in sîng le ei mimal chita hin a suol le a ðha a ieng lem am a'n lal a? tia hin lungri pe lem inla, chu chun taksa le thlarâua ngei khawm hlawkpui lem ei tih. Ei nî tin nuna hin election boruok ei pal zing a, a suol le a ðha an inkhing zing a; ei vote râwn lem lemin ei nunah inlalna an chang pei ding a nih. Suol le ðha ei thlang lal lem lemin ei chungah thu nei a t'a, ro a rêl ding a nih.

I nî tin nun election-a khan tu am i vote tling a? I in sînga rorêl dingin Pathien le setan tu am i thlang lal a? Ei khawtlâng le kohrana hai ro mi rêlpêktu dingin tu'm ei thlang tling a? Ei thlang lalhai hin ei chungah thu nei an t'a, an dit dân dânin an mi ðthuoi ding a nih.

I in sînga khan Isu'n vote ieng za'm a hmu a? Setanin ieng za'm? Nâkie vote hmu lovin lungna takin kut ruokin lo inkîrtir râwi ei tih tî inlâu a um hle. Ei vote pêt dân izirin ei chungah ro mi la rêlpêk an t'a, ei thlang lal haiin nakie phât chu an inlalna ramah an mi la ðthuoi lût ding a nih. Inngaituo'ng ei tîu, setan ei thlang lal a ni vai chun, a lal ramah mi la ðthuoi lût a t'a, hmangaina le lunginsietna tlâksamna khurpuiah, mei rêm thei ta loin thi thei si lovin hmin rakin a mi la kâng vut vut ding a nih.

> An tum Canaan ram lûtna dinga dâltu ah ðhangna chi a ni bawk nawh. Chungtieng Van Pathien kut thilthawtheinaa vênghim, hnuoiteng Kâwlhnam chawia hmelma kulbang vaichim dinga zaper inlap derloa ralhmaa ngir ngam ngat an ni bawk. Eini râwi kut themtlaw, bâu themtlaw hriltum hrilfu theilo, thaw tum thawfu theilo khawpa mi dang themfua sukna hiel khawpa themtlaw em em hai ngir ngamna chi an nawh. Pathien tienga ðhanglo hai chu pakhat khawm hlanaw ni haia, An themthiem zie hlak chu, samzai tiet khawm kâp ðhel ngai dêrlo khawpa kut inthin ngailo an ni sia.

> An thiltum le anbuoipuitak chu, Canaan ram Lalpa zawng-suok ram, Kumbula inthoka kumtâwp chena Lalpa mitfûkna. Van ruotui dawng ram, Bawng nene le Khuoizu luongna ram va hlao kha a nih. Chu chu Pathien thucha a ni sia. Canaan ram panna lampuia a hnawksak deu, a kawmaw deu, a du-âm deu, a hmasiel deu hai anbuoipui pui ngai nawh. Canaan ram lut ding hai kha, Pathienin a buoipuia. Canaan ram kha Israel mihaiin anbuoipui ve el lem a nih. Canaan ram nêkin, Joshua le Thiempu hai kha buoipui ngai rân el ta hai sienla chu, buoi ngawt an tih.

> Pathien ram rongbawlinaah hin, Rongbawlina nêkin rongbawltu buoipui lem a awl takmeu a nih. Pathien rongbawl pek loa, rongbawltu rongbawlpek lem el khom inlâu a um takmeu a nih. Birthday khom hi, a pieng naute nêkin, a piengna khuo khûkpui rak pal thei a ni bawk. Christmas'a pieng Isu Krista nêka, Bethlehem ranthleng buoipui pawl ei tam lem a. Christmas Sermon tamtak hi chu, Isu nekin Bethlehem chanchin ei hrilrâwn lem dai. Isu chanchin neka khawsak mivarhai chanchin suirak thei a ni bawk.

> Pasalðha Josua ruok hin chu, Canaan ram kha a buoipui taka. A hmaa ngir hai lak a, a kawlhnam a phâwi hman pei a ni kha. Pathien tienga ðhang am i nih. Kan hmelma hai tieng ? ti chu a

KHAWTIENGA ẲHANG AM I NIA?

Rev. Songrolen Songate

{Âw thaidâwp anzâmna Jordan râla, mihrang hai sulhning ram-mawi ah chun, mani thawsuok ram doral anzâmna Ringnaa kal-châwiin, Hmaṭhuoitu Krista hnetu Lal ropui chu}

- Lalpa zawngsuok ram Canaan Rammawia, Ringnaa chêngin. Lengdang ngailoa mihrâng an lêngna Jordan vadung râla. Tukloram hringduoi, Thingtin parvulna khuoi vate ankâina.
- Canaan ram hluotu, Hitmi Peris mi Girgas mihai le, Ammon mi hai le Jebus mihai chu riel angin an dai zo. Gilgal ah chêngin hmus-itna suonglum, Lalpân anhlumhmang tah.
- Hnungtieng ka thlir leh Aigupta rimtui sâr-ang anzam vel. Akan lunghnemtu silpuonmawi tinreng nitinin an mi thlêm. Thlalêr hnungsâwnin lungriem mitthli leh Jordan Tuifâwn chung ah.
- Thim lal kul do dingin mihrâng hai tho ro. Hossana tiin, Sandamna lukhum Ringna phaw hâkin, Thlarau kawlnam chawiin, Joshua pasalṭha ringna mihuoisen Caleb mi ringum angin. (Song composed by Rev. SK Songate)

Josua.5:13- Pathien tienga ẵhang am i nih. Kan hmelma hai tieng ?

> Israel nauhaiin Canaan ram lut dinga harsatna thuo tam an nêthleng hnunga, Ringnaa mihuoisen Joshua Kawlnam chawi hmaah chun Pathien tienga ẵhang hai ngawtnaw chu tu am ngir ngam an ta !

Ei khawtlâng le kohranahai hin ei thlang lal suolin râng takin ro a rêl mêk a, hmangaina a dei zo ta a, indikna a fam tah. Inpâkna rîhai a re zo ta a, indemna rîin a hluo lân zo tah. Inditsakna le inunâunahaiin muol an mi liemsan zo a, inhmêlmâkna haiin râl angin an mi rûn mêk. ẵhatna le felnahai chu thlipui hrâng laia phairuong awngrawp tak angin an tlu hmât zo ta a, suolna a dingchang lem tah. Râl muongna chu ẵhâl tui angin a kang chat zo ta a, râl ẵitnain fûr tui lien angin a mi chîm pil mêk zing.

Chuong ang khawvêl buoina sumpui anga pik tak kâra lêng ei nî tâk leiin, nun khal dân inchûk thiem a ẵl ta tak zet a nih. I nuna rorêltu ding le ẵhuoitu dingin Kalvari election-a hin tu am i thlang lal a? Nangma dit thlangna ngeiin i mi thlang laltu khan i nunah ro la rêl a t'a, chû rawng chu i la bâwl ding a nih.

Tu rawng am i bâwl nuom a? Tu am i nuna inlal dingin i thlang a?
Tu hi thlang fel hun a nih.

Lalpa'n a thu ei suklanghai chu ẵl le ẵha a ẵang takin mal mi saw-mpêk raw se.

TU LE'M CHRISTMAS HMANG DINGIN I LO INSINGSA A?

John L Pulamte

Covid-19 thlipui râng tak hrâng vêl kârah, hriet lo kârin thla khat vêl chauin Christmas ei lo hmasuon nâwk dêr el ta a. A boruok rim khawmin a mi ur ẵan vut vut ta a, lung hlui a suklêng vawng vawng el.

Tu kum chu Christmas mi hung hmangpui dingin, ram hla tak, Asia khawmuolpui, China rama inthawk meuin Corona hripui a hung vuong thla vang vang a, chu chu ei nuom thu le ei dit thlangna ni

dêr lovin ei lo mikhuol a tûl ta a nih. Mikhuol nêlum lo tak el chu Christmas ruoi mi hung kîlpui dingin hun sawt taka inthawk ta khan einî lâi hung chêngin a mi lo châm chil ta a nih.

Mikhuol e tî lo chun thu neina insâng tak chelin râwng takin ro a rêl a. A rorêlna tienghmaw chu na takin a vilik a, chu chu tuor lovin mihriem a nuoia tiemin ei thî pha ta hiel a nih. A kut hnungin hliemna pânser hmêl se tak el a mi hnutsiepêk a, chu hliempui chu khawvêlin ei tuor mêk zing a nih. A rorêlna hnuaiah khawvêl mihriem tî le inthinin ei kûn a, a chîn a lien, Pathien mî le mî naw khawm thlier hlek lovin intîmna nei dêr lovin kut a mî'n let khum ta nghek nghek el a nih. Râwng le hrâng tak a nih.

Chuong ang khawvêl nun râwng tak kêra lêng ni inla khawm, ei Pathien hi einî hnam hnuoihnung te hai chung a hin a t̃ha bîk am a nih tî ding hiel khawpin zâ a ngai a. Hnam ropui le changkâng lem haiin cancer natna ang hiea an kawnkawpui laiin, einîhai chun natna pângngai, hritlâng natna ang chauin ei ngai a. Nâupangte le tar tieng pan, tlawm te chauin ei thawhla meta tî thu chau a nih. Hnam ropui le hâusahai hi inhnar ding bîk hi an lo um nawh. An hâusa ang bawkin natna le harsatna tieng khawm an lo hnienghnâr ve pei el hla a nih. Einî mi harsahai chu a t̃lângpui thuin, natna tieng khawm ei ngîrhmun ang bawkin ei lo rethei ve pei a, chûleiin ei pasietna hi a châng chu ei dampui pha lem a nih tî theiin a um.

Kum dang chu sêng-le-kuo, ruol t̃hahai le dâm Isu t̃hang lovin hlim takin Christmas ei hmang t̃lâng hla a, tu kum ruok chu mi tam lemin chuong ang chun ei hmang thei ta naw ding a nih. Sêng-le-kuo le ruol t̃ha ei hau t̃ak êm leiin Isu khawm mamawin ei inhriet ta naw a, Isu t̃hang lovin Christmas hmangin, thlarâu ruoi kîl si lovin taksa ruoi ei kîl t̃lâng dûl dûl a. Tu kum ruok chu Corona le chaua Christ-

mas hmang ei inzuom naw leiin, Isu Krista mi hmangpui dingin ei fiel seng ta ring a um a. Kawng khata chu, kum dang nêk takin tu kuma ei Christmas hmang ding hi ei hlâwkpuî phien el thei a ni aw.

Tu kum chu kohran tam lemin taksa ruoi ei kîl thei naw ding a n'a, amiruokchu Krista ruoi indik tak ei kîl lem ta ding a nî leiin, khawp dân khawm a chî dang a tîh. Ruoi (sa hme) ngei loa inhnâwma t̃lân khieng t̃lân khieng khawm hmu ding inkhat rawi ta'ng ei tîh. Thlarâu ruoi kîl ngai si loa kum tîn tîna taksa ruoi ngawt ei kîl ei kîl el ta hi a birthday neitu khawmin a remti ta naw khawm chu ni râwi naw nî'm, tu kum chu mi tam lemin taksa ruoi kîl thei lo dingin Krista ruoi chau ei kîl theina dingin Corona hrî China ram chen chena inthawkin ei ram, ei bu zâwlah Christmas mi hung hmangpui dingin a birthday neitupa in a mi hung tîrpêk khawm a nî'l thei, chu ding chun ei bu zâwlah a mi hung châm chil mêk zing ta a nih.

Corona hripui hi nuom khawhri t̃ia t̃i el lovin, a biek lungawi dân le a p̃awl dân thiem ei t'a, a sin thaw ding tak a thaw zo phât mi la t̃însan vek el a tîh. Lungngai naw'm ei nîu. Corona chung a thu neitu Isu fiel ei t'a, chu chun Christmas ruoi indik tak ei kîl t̃lâng thei ta ding a nih. Tu kum chu taksa ruoi chau kîl lovin, thlarâu ruoi khawm kîl tum seng ta'ng ei t̃iu a; ei puo tieng sil le bilhai chau sukthar vur ta lovin, sungril thlarâu tieng ngei khawm insiem thar zâi rêl ta'ng ei t̃iu khai.

Lalpa'n a thu ei suklanghai chu t̃ul le t̃ha a tî ang takin mal mi sawmpêk raw se.